

Budget 2020 och ekonomisk plan 2021-2022

Vision

Vårt fokus är att sätta patienten och dennes behov i centrum, att var och en får den vård den behöver när den behövs. Hög tillgänglighet och kvalitet är vår vision för hälso-och sjukvården i Gävleborg.

Region Gävleborg ska vara en arbetsgivare dit medarbetare söker sig och känner att var och ens unika kompetens tas tillvara på och där det egna inflytande över arbetsituationen är högt. Den goda arbetsmiljön möjliggör för medarbetarna att ge våra patienter vård av högsta kvalitet.

Vi jobbar för att Gävleborg ska vara attraktivt för näringslivet, att befintliga verksamheter ges utrymme att växa och att det är lätt att etablera nya företag här. Med ett starkt näringsliv kommer också en stark arbetsmarknad i balans där alla Gävleborgare har ett jobb att gå till.

Verksamhetens mål:

Medarbetare

Regionen ska vara en attraktiv arbetsgivare där våra medarbetare trivs och stannar kvar. Indikatorer i medarbetarenkäten ska följas upp.

Sjukvården - kvalitet och tillgänglighet

Kvalitén i sjukvården ska förbättras och SKL:s öppna jämförelse ska följas för att säkerställa att kvalitén i vården blir bättre.

Tillgängligheten brister i dagens sjukvård. Väntetider till primärvård och specialistvården ska följas upp och målsättningen är att köerna minskar.

Så mycket som tio procent av de sammanlagda vårdkostnaderna kan härledas till vårdskador som uppstått på grund av exempelvis förlängda vårdtider eller vårdrelaterade infektioner. Gävleborg har näst flest vårdskador per 1000 invånare. Vi vill prioritera resurser för att minska vårdskadorna och de vårdrelaterade infektionerna.

Regional tillväxt – arbetslöshet och näringslivsranking

Länets utveckling och tillväxt bygger på att vi har företag som etablerar sig här och att de som redan finns ges möjlighet att växa regionalt. Därför ska Svenskt Näringslivs företagsranking följas upp för våra kommuner.

Med företag som utvecklas i länet och med länsinvånare som har en utbildning som matchar behoven så sjunker arbetslösheten. Arbetslöshet och sysselsättning ska följas upp där målet är att arbetslösheten ska minska och sysselsättningsgraden ska öka.

Ekonomi

Över tid ska det ekonomiska målet vara 1,5 procent av nettokostnaden. Det innebär att vid sämre tider kan resultatet vara lägre medan i högkonjunktur ska målen vara högre än 1,5 procent.

I och med regionens dåliga ekonomi sätts resultatmålet till 1 procent för 2020.

Regionstyrelsen

För att hantera den stora frågan om underskott i Hälso- och sjukvårdsnämnden vill vi **tillsätta en kriskommission** som går till botten med de stora problemen. En halv miljard över budget är inte acceptabelt.

Region Gävleborg behöver göra stora satsningar för att behålla sin personal. Vi vill att **Region Gävleborg i samarbete med forskning och utbildning utvecklar arbetsmiljön inom regionens samtliga verksamheter.**

För att täcka underskotten bör vi presentera effektiviseringar i alla Regionens verksamheter snarare än att ta till skattehöjningar. Vi vill att regionfullmäktige fastställer skattesatsen till 11,51 kronor. Det vill säga att **skattesatsen bibehålls.**

Gävleborg ska ha som målsättning att placera sig högst i rankingarna för bästa företagsklimat. Här finns fantastiska förutsättningar i infrastrukturen, läget och närheten till sjöfarten, Stockholm och Arlanda. För att nå målen behöver vi på riktigt satsa på **företag och jobb**. Det räcker inte med att säga, vi måste börja göra. Vi vill se en genomlysning av de resurser som finns för att börja samarbeta på ett konstruktivt sätt.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sjukvården

Primärvården i Gävleborg behöver stärkas och utvecklas. Idag är den kraftigt underfinansierad och dras med stora underskott. Vi vill **höja anslagen** och se satsningar inom en rad områden. För ett antal år sedan bolagiserades folktandvården vilket vi kan se lett till stora positiva effekter. Vi vill därför möjliggöra för att **bolagisera primärvården** i Gävleborg inom en snar framtid. En bolagisering ger hälsocentraler större handlingsfrihet både vad gäller ekonomi och styrning. Personalen får då mer att säga till om och verksamhetens effektivisering ökar. Ytterligare satsningar är **digitaliseringen av primärvården**. Utvecklingen går idag snabbt framåt på det digitala planet, detta bör vi utnyttja inom våra verksamheter. Digitaliseringen bör ses som ett komplement snarare än som substitut för det personliga mötet mellan personal och patient. Vi måste också ta hänsyn till att många, framförallt äldre, idag upplever ett utanförskap på grund av digitaliseringen. Dessa får inte exkluderas. Idag fungerar inte Hemsjukvården optimalt. När ansvaret är delat mellan kommunerna och primärvården blir gränserna otydliga vilket gör att patienten kommer i kläm. Vi vill därför utreda den kommunalisering av hemsjukvården som genomförts.

Multisjuka äldre är en patientgrupp som behöver prioriteras högre, vi vill se ökade anslag och satsa på personal med ökad spetskompetens för att sätta patienten i centrum.

Mellanvårdspplatser bör inrättas i Gävleborg för de som är tillräckligt friska för att bli utskrivna från slutenvården men inte redo att komma hem. Vi behöver varje möjlig tillgänglig vårdplats på våra sjukhus, samtidigt ska varje enskild patient känna att den blir väl omhändertagen efter utskrivandet. Vad gäller vårdplatser behöver vi **öppna de stängda vårdplatserna och korta köerna till vården**. För att korta köerna föreslår vi en **”regional kömiljard”** för att öka incitamentet för att kapa köerna.

En **genomlysning av våra lokaler** behöver ske. Idag är många lokaler undermåliga utifrån sitt syfte, dessa behöver rustas. Vi behöver även se över lokaler som står tomma eller används ineffektivt och se hur vi kan nyttja dessa på ett optimalt sätt. Även **administrationen bör ses över och minskas** i våra verksamheter. Ett verktyg för att uppnå detta är satsningar **på E-hälsa**. E-hälsa minskar inte bara den administrativa bördan utan ökar även effektiviteten och bidrar till en ökad delaktighet och tillgänglighet för patienten.

Patienter i behov av **rehabilitering och hjälpmedel** förtjänar bättre förutsättningar än de som ges idag. Vi vill se fler aktörer att hänvisa till när Region Gävleborg inte klarar av att hantera patientunderlaget. Vi vill också att patienterna ska få börja sin rehabilitering redan

på sjukhuset. Idag kan vi se att utbudet vad gäller hjälpmedel skiljer sig åt beroende på var i landet du bor. Vi vill att ansvaret ska ligga på nationell nivå och service ska erbjudas varje dag, dygnet runt.

Stora satsningar krävs på våra barn och unga som idag lider av ökande psykisk ohälsa. Vi presenterar en rad åtgärder för våra barn och unga. Vi vill se ett **samarbete mellan regionen och skolhälsovården** för att tidigt fånga upp dem som mår dåligt och även arbeta förebyggande. **Köerna till Barn- och ungdomspsykiatri måste kortas**, fler behöver få rätt stöd i tid då utbildning och framtidsplaner riskerar att spolieras av längre tid av psykisk ohälsa, därtill kommer risken för missbruk och andra riskbeteenden. Vi vill också tillsätta en **haverikommission** för unga som begått suicid för att se var i vårdkedjan eller offentlig verksamhet vi kunnat förebygga handlingen.

Genom förebyggande arbete kan vi minska sjukdom och lidande för många genom att upptäcka och åtgärda besvär i tid. Därför vill vi införa **mammografi för kvinnor över 75 och allmän prostatascreening för män**. Kvinnor över 75 är en grupp som i hög grad drabbas av cellförändringar som ofta är cancer, självklart ska även dessa ha rätt till mammografi. Prostatacancer i sin tur är den vanligaste tumörsjukdomen. Idag finns nya kunskaper och ny teknik för att upptäcka prostatacancer i ett tidigare skede. Dessa ska vi självklart använda för att minska sjukdom och lidande. Allmän prostatascreening för män ska vara lika självklart som mammografi för kvinnor. Detaljerna som vid vilken ålder och i vilken frekvens detta ska ske behöver avgöras i samråd med professionen.

Region Gävleborg behöver ge **privata utförare likvärdiga förutsättningar** att driva verksamhet inom en rad olika områden som psykiatri, primärvård, friskvård etc. Gävleborgarna förtjänar verksamheter som håller måttet och valfriheten att välja mellan offentligt eller privat drivna verksamheter.

Vi vill att ett hospice ska etableras i Gävleborg. Palliativ vård har högsta prioritet inom hälso- och sjukvården. Livets slut ska vara lika värdigt som livets början, där ska all spetskompetens finnas för att mildra smärta och ångest och där ska även de anhöriga få den omsorg de behöver. Region Gävleborg behöver börja samarbeta med kommunerna så detta kan bli verklighet.

Vi behöver säkerställa att **Bollnäs sjukhus** kommer finnas kvar och för att klara det behöver vi behålla personalen. Styrningen av Bollnäs sjukhus ska även fortsättningsvis ske på plats i Bollnäs och personalen ska känna sig trygga i att de har inflytande över sin arbetsmiljö. Vi vill också omgående påbörja en ny upphandling av driften av Bollnäs sjukhus.

Medarbetare

Idag fattas personal inom en rad olika områden i hälso- och sjukvården. **Vi behöver rekrytera ny personal och behålla vår befintliga personal.** När den egna personalstyrkan tryter växer behovet av hyrpersonal, vi vill **minska hyrpersonalen**. Hyrpersonalen innebär sämre kontinuitet och minskad trygghet för patienterna samt leder till stora kostnader. För att minska hyrpersonalen, behålla vår egen personal samt lyckas rekrytera ny personal behövs **satsningar på arbetsmiljön**. Vårt mål är att fler vårdutbildade ska söka sig till Region Gävleborg och vara stolta över att arbeta här och trivas på jobbet. Vi vill att personalen ska känna att de har inflytande och att var och ens kompetens tas till vara på. Vi vill **öka grundbemanningen** inom våra verksamheter. Detta kan underlätta de stunder då det är svårt att bemanna som vårdtunga perioder och obekväma arbetstider. Genom god grundbemanning blir arbetsbelastningen mindre tung och vi kan minska antalet sjukskrivningar och förbättra arbetsmiljön. Detta gynnar i slutet patienterna som får vård av en högre kvalitet.

Lönen är, utöver en god arbetsmiljö, en viktig parameter för att behålla och lyckas rekrytera personal. Därför vill vi se över **sjuksköterskornas lönestruktur** och speciellt premiera de som arbetar obekvämt arbetstid och de som roterar inom olika avdelningar. Det är av yttersta vikt att vi har personal dygnet runt alla dagar om året.

Hållbarhetsnämnden

Det ska gå att lita på kollektivtrafiken i Gävleborg. Gävleborg är ett län med stora avstånd och många Gävleborgare reser både inom och utanför länet för att ta sig till jobb, utbildning och fritidsaktiviteter. Våra tåg och bussar ska ankomma och avgå i rätt tid. Om tidspassningen fungerar dåligt och de inställda avgångarna är många så försämras möjligheterna att öka andelen Gävleborgare som väljer att åka kollektivt. Vi vill utreda behoven av nya tåg som är anpassade efter dagens och morgondagens behov.

Folkhälsoarbetet är en viktig del i Hållbarhetsnämndens arbete. Genom förebyggande arbete kan vi minska sjukdom och lidande för många genom att upptäcka och åtgärda besvär i tid.

Kultur- och kompetensnämnden

Region Gävleborg behöver stora satsningar på **kompetensförsörjning**. Vi ser att många företag skriker efter rätt arbetskraft samtidigt som arbetslösheten är fortsatt hög i Gävleborg i relation till resten av Sverige. Denna missmakt behöver åtgärdas. Fler företag ska kunna anställa och fler Gävleborgare ska ha ett jobb att gå till.

Kulturen i Region Gävleborgs verksamheter ska vara tillgänglig för alla Gävleborgare. Kommuner och Regionen ska i samverkan slå vakt om att bevara och tillgängliggöra det

lokala och regionala kulturarvet. Vi vill se ett ökat utbud av kulturella utförare för att uppnå mångfald inom området och en ökad samverkan mellan kulturen och andra samhällsområden.

Ett rikt kulturliv förbättrar livskvaliteten och ökar regionens attraktionskraft. Det ger förutsättningar till ökad tillväxt i länet genom att fler vill bo och verka här i Gävleborg.

Ekonomi

	UTFALL 2018	BUDGET 2019	PROGNOS 2019	BUDGET 2020	PROGNOS 2021	PROGNOS 2022
SKATTESATS (KR)	11,51	11,51	11,51	11,51	11,51	11,51
SKATTEINTÄKTER, UTJÄMNING OCH BIDRAG (%)	2,6	3,8	3,0	2,8	2,3	2,7
RESULTATMÅL (%)	1,0	2,0	2,0	1,0	1,0	1,5
NETTOKOSTNADSUTVECKLING (%)	3,8	0,8	4,7	3,7	2,1	2,1
PRISUTVECKLING LPIK	3,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,3
PLANERINGSRAMAR, UPPRÄKNING (%)						
- REGIONSTYRELSEN		1,2		1,0	1,0	1,0
- VARAV HÄLSOVAL		2,8		2,5	2,5	2,3
- HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMND		2,8		2,5	2,5	2,3
- KULTUR- OCH KOMPETENSNÄMND		2,1		1,0	1,0	1,0
- HÅLLBARHETSNÄMND		2,1		1,0	1,0	1,0
- ÖVRIGA NÄMNDER OCH VERKSAMHETER		2,1		1,0	1,0	1,0

	Utfall 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
(mnkr)						
Verksamhetens nettokostnad	-9280	-9352	-9721	-9703	-9904	-10109
Skatteintäkter	6757	6972	6923	7090	7253	7460
Generella statsbidrag och utjämning	2413	2542	2524	2693	2758	2821
Resultat före finansnetto	-110	162	-274	80	107	172
Finansnetto intäkter	347	136	383	146	150	155
Varav pensionsfond		136		146	150	155
<i>Finansnetto kostnader</i>	-98	-111		-128	-158	-176
Varav pensionsavsättning	-98	-105		-121	-149	-162
Resultat efter finansnetto	139	187	109	98	99	151

	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
(mnkr)					
Regionstyrelsen	2 516,7	1975,7	2634	2714	2763
- varav Hälsoval Gävleborg	1 472,6		1 510	1650	1688
- Extra Hälsoval			+100		
- Åtaärder *1			-30		
Hälso- och sjukvårdsnämnden	6072	6474	6 475	6636	6788
- Varav uppräknig för utökade personalkostnader *2			+250		
Hållbarhetsnämnden	514,4	544	519	524	529
Kultur- och kompetensnämnden	170,2	170,2	172	174	176
Patientnämnd	5,3	5,3	5,3	5,3	5,4
Företagshälsovårdsnämnd	0,0		0,0		
FoU-Välfärd, Hjälpmedel	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Revisorer	6,3	6,3	6,4	6,5	6,6
Planeringsreserv	63,3
TOTAL	9352	9 179,3	9815,5	10064	10272
Övriga åtgärder *3			-112	-160	-163
NETTOKOSTNAD	9 088,0	9721	9 703	9904	10109

*1 Besparing RS

- Stänga Stockholmskontor
- Effektivisering administration
- Försäljning av Regionens vindkraftverk
- Minskning av antalet konsulter

*2 för att öka grundbemanningen och minska behovet av hyrpersonal kompenseras hälso- och sjukvården för ökade personalkostnader

*3 Övriga besparingar

- Effektivisering lokaler och avyttra de som det inte finns behov för
- HR
- Övrig administration
- Effektivare inköp/upphandling/avtalstrohet
- Större andel riktade statsbidrag

Investeringar

Regionen fortsätter att investera i våra verksamheter. Investeringstakten ökar jämfört med tidigare år då Framtidsbygget nu genomförs i den omfattning som planerats och investeringen i våra folkhögskolor färdigställs under perioden.

	2020	2021	2022
Byggnadsinvesteringar	475	658	463
Maskiner och inventarier	236	233	232
Total investeringsram	711	891	695

Förslag till beslut:

Regionstyrelsen föreslås att förslå regionfullmäktige att besluta att:

1. Skattesatsen för 2020 fastställs till 11,51 kronor.
2. M, SVG, KD och L:s budget antas 2020 och ekonomisk plan 2021-2022 antas.